

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotába
Telefon szám 42.
Nyilvtér soronkint 20 krajczár

A rendületlen sziklavár.

A szabadkai kir. Törvényszék épülete az utóbbi időkben óriási rázkodtatásoknak a színhelye. Az új lajstrom rendszer folytán csak úgy dobálják ki a falakat innen is onnan is — úgy hogy az egész épület csupa rázkodtatások ingatagsága.

De rendületlenül áll a Weincz Pál vára. Még csak egy téglát sem mozdítottak meg várának falain s a vár büszke lakója fitymálva tekinthet mindazokra a szélvészekre, amelyek elég gyermetegek voltak és rohamot kíséreltek meg ellene és vidám cigarettá füst mellett elmélkedhetik a felett, hogy hány millió jutalékot eredményezhetne ha a Karszt hegységet egyszer megleletezné valaki — mert köztudomásulag erre a hegyre egy bélyeg sincs felragasztva — és a felett, hogy milyen kellemes dolog az, hogy a kir. törvényszék elnöke jóindulattal viseltetik iránta.

Pedig hát óriási jóindulat kellett ahhoz, hogy a vár urának sikerült eddigel is ott megmaradnia.

A kir. törvényszék elnöke a következőkről győződhetett meg eddigel: hogy mindazok a panaszok amelyeket a szabadkai ügyvédek nyilvánosságra is hoztak, a leletezés terén történt visszaélések miatt, a valóságnak

minden kétséget kizáró módon megfelelelnek,

hogy ugyancsak ezen panaszok miatt a szabadkai ügyvédi kamara a közgyűlésen hozott határozat folytán az igazságügyminiszternél is jelentést tett a hallatlan és brutális lelet-üldözés miatt.

Mindezek dacára rendületlenül áll a Weincz Pál sziklavára.

Fornszek Béla a kir. törvényszék elnöke, kinek egy tollvonása elegendő lett volna arra, hogy az egész ügyvédi kar panasz ügyét elintézte, hogy morális elégtételt adott volna az ügyvédi karnak azzal, hogy a bepanaszolt hivatalnokot egy olyan ügyosztályhoz tette volna át, ahol ilyen panaszokra alkalmat nem adhat, ahol nem vehet fel leleteket vagy az által, hogy az ügyvédi kart csak egy szóval is megnyugtatta volna, hogy ezzel az emberrel érdeme szerint fog elbánni — ignorálta a fiskális had minden felszólalását és nem világosította fel a kir. főügyészséget, az ügy miben állásáról és elnézte hogy hogyan indítja meg az ezen odiozus ügyben a sajtópereket.

A kir. törvényszék elnöke mint az igazság első képviselője, nem tehette ezt más föltevésben, mint abban, hogy mindaz amit ezek az ügyvédek itt mondanak nem igaz és nem felel meg a valóságnak. Mert Weincz Pál urnak

van igaza, neki kell hinni és nem a fiskálisoknak.

De bámulatos és csodálattal lehet ezt csak elhinnünk, mert hiszen az elnöknek bőséges alkalmat lehetett mindenről meggyőződni. Meggyőződni arról, hogy amióta a világ saját tengelye körül forog, annyi leletet egy ember még fel nem vet, hogy szabadságidejét arra használta fel, hogy beült az irattárba és holtat elevenet egyaránt megleletezett, hogy a miatt a szabadkai és vidéki fiskálisok vére felforrt, hogy alig győzték a jogtalan leletek miatt a főfolyamodásokat beadni.

Szemben áll tehát a Weincz Pál és az ügyvédi kar erkölcsi súlya egymással és éppen ez a dolognak nagy szomorúsága.

Ennyire jutott a szabadkai ügyvédi kar tekintélye. Nem kívánjuk belevonni és beleérteni ebbe az ügyvédi karba azokat, akik ellenerőt fejtenek ki az általános jó érülettel, kik a bíróságot kegyosztogató patronátusnak tekintik és akik a nyílt szótól rettegnek azért, mert eljátszani velük azt a kegyet, a melynek napjában sűtkérezniök olyan jól esik, de akik szívesen vették (titokban) dr. Atropinnak annak idejében nyílt és igazságos támadását a félszegség és felületesség ellen. Ezekről mit sem akarunk és mit sem várunk, de

TÁRCZA.

Nyílt levél

Molnár János apátplébános urnak.

Nagyságos és Főtisztelendő Uram!

Nem tudom, hogy van-e Nagyságodnak tudomása arról, hogy Fischer Jákó kollégám a napokban elárverezteti a »Subotičke Novine« tulajdonjogát.

Nem tudom azt sem, hogy emlékszik-e Nagyságod a »Subotičke Novinére«?

Amennyiben elfelejtette, hogy ez micsoda, bátorkodom szíves emlékeztetébe hozni, hogy a »Subotičke Novine« egy helyben megjeleni szokott dalmát nyelven szerkesztett újság, amely csak azóta szűnt meg politikai lap lenni, amióta Nagyságod elég kegyetlen volt tőle a neki nyújtott subvencziót megvonni.

Hát megnyugtatóra szolgáljon, hogy a már egyszer kitűzve volt árverés részvétlenség hiányából megtartva nem volt és a törvényes formák betartásával elhalasztatott.

Én tehát bátor vagyok Nagyságod figyelmét az ujabban kitűzendő licitációra felhívni és tudom előre, hogy szíveséget teszek vele,

mert egyhamar aligha kínálkozik olyan kitűnő alkalom, mint a mostani, hogy egy jónevelésű pánszláv lapot a nagyérdemű néppártnak megszerezhessem.

Igaz, hogy Nagyságod eddigelé csak kelemetlen oldalairól ismeri a »Subotičke Novinét.« — mert higgye el, hogy nem olyan fekete az ördög amilyenek festik. Igaz, hogy Nagyságod csak a »Bácskai Hirlap« útján értesült arról, hogy subvencionált lapja egyik híressé vált jellegje az volt, hogy »mi nem vagyunk magyarok — minket nem magyarnak szült anyánk, — igaz, hogy a Nagyságod kaucziója akarhatja ellenére lett a hitelezők javára lefoglalva, — no de ez még nem elég indok arra, hogy Nagyságod a lap tulajdonjogát meg ne szerezze.

Pedig Fischer Jákó kollégám az ország legnagyobb telikabát nagybirtokosa vérmes reményekkel nézett az első ízben kitűzött árverés elé, ringatván magát azon biztos tudatban, hogy az újság tulajdonjogokat vásárló árverési hiénákon kívül Nagyságod is el fog jönni és mint legtöbbit ígérő a Subotičke Novine boldog tulajdonosa lesz, — és akkor testestől lelkestől fogja ezzel a lappal kiszolgálhatni a néppárt mindennemű érdekeit.

De miután ez az árverési hirdetmény nem a »Bácskai Hirlap«-ban jelent meg, amelyet mint értesülünk nagy lelkesedéssel szoktak olvasni, hanem egy másik szabadkai lapban — erről egyelőre még nem értesült, amiért is az első árverés — sajnos — részvétel hiányában teljesen eredménytelen maradt.

A dolog még nem késelt el. A Subotičke Novine tulajdonjoga még mindig eladó és Nagyságod kit oly szoros és szétválaszthatlan kötelekek fűznek ehhez a laphoz bizonyára nem fog késni, hogy az ujabban kitűzendő árverésnél részt vegyen.

Tessék elhinni, hogy itt a jó alkalom, soha ilyen kényelmesen egy lap tulajdonjogához hozzá nem juthat, különösen ha itt Szabadkán a helyi viszonyokkal magát egy kissé tájékoztatja.

Most ugyanis az új lajstrom rendszer folytán átépítik az egész törvényszéki épületet. Az árverés napján nem kell egyebet tennie mint amikor pont kilenczkor a végrehajtó az árverést megkezdi az ott dolgozó kömüveseknek int, hogy az ott levő ajtót hirtelen befalazzák. Az árverési hiénák ilyenképen be sem juthatnak az árverési terembe és ön minden akadály nélkül az árverést olcsó áron leüti.

bizton számítnnk azokra a kamaránkhoz tartozó ügyvédekre, akiknek nem kényerük a meghunyászkodás — és a kik habár a servilismussal sem vagyont, sem semmiféle felsőbb protekcióval elérhető állást nem kerestek ugyan, — de megóvták egyéni függetlenségüket nemcsak társadalom, hatóság, bíróság de sőt még Weincz Pállal szemben is.

Ezen erkölcsi sulyok harcának eldöntése végett indította meg a szegedi kir. főügyészség már a második sajtóperét a „Bácskai Hirjap“ ellen, mint a mely leplezetlenül és nem riadva vissza senkitől és semmitől megírta „A lelet piócza törvényszékünknel“ című kétrendbeli cikket.

Ezeket az urakat én elég tekintélyeseknek tartom arra, hogy kellően igazoljam velük a megírott és inkriminált cikkek minden sorát, minden betűjét.

Az ódiomot pedig magam akarom elviselni azzal a munkatársammal együtt, aki az utóbb inkriminált cikket írta meg, — mindaddig amíg az a rendíthetlen sziklavár ott abban a nagy épületben meg nem rendül.

A kir. főügyészséget pedig megnyugtatom, hogy ezentul még hűségesebb tolmácsa leszek mindennemű abusznak, amelyet a felügyelete alatt álló közegek elkövetnek — nem fogom megtagadni szolgálatomat ez irányban még akkor sem, ha a hála fejében a sajtóperék egész légióit zudítja ellenem.

Hírlapíró vagyok s ha ezt tenni nem merném, nem volnék méltó e névre

Csillag Károly.

A szabadkai kerületi tornaverseny.

A palicson f. hó 29-én, kedvezőtlen idő esetén pedig 30-án megtartandó kerületi tornaversenyre, — mint hiteles forrásból értesülünk — a következő tanintézetek fognak hozzánk érkezni:

1. Bajai állami tanító képző intézet 48 tanulóval.

Igaz hogy ez egy kis szabálytalanság az eljárás körül, — de mit nem tesz meg egy néppárti ember, hogy pártjainak hasznos munkát végezzen?

Már előre látom Nagyságotat mint pakoltatja inasát, hogy Szabadkára elutaztassa őnt, — már szinte látom őnt amint izgatottan fel és alá járkál az árverési terem előtt és retteget attól, hogy valaki ellicitálja az orra előtt a Subotičke Novinét.

Azért tehát tartsa készen az uti bőröndjét, hogy a mely perczen őnt értesíteni fogjuk, hogy az árverés megtartva lesz — azonnal és minden akadály nélkül eljöhessen.

Mihelyt értesülünk, hogy Nagyságnak komoly szándéka lesz árveréshez eljönni, azonnal alakítunk egy fogadó bizottságot, amely Nagyságnak imponzás és minden igényeinek megfelelő fogadtatásról gondoskodni fog, — amely alkalommal engedje meg, hogy a „Leálczott Szentek“ megírója az üdvözlő beszédet én mondhassam el.

Kiváló mély tisztelettel

2. Bajai cziszt. főgymnasium 33 tanulóval.
3. Budapesti II. ker. áll. főreál iskola 29 tanulóval.
4. Budapesti V. ker. áll. főgymnasium 54 tanulóval.
5. Budapesti V. ker. áll. főreáliskola 45 tanulóval.
6. Budapesti VII. áll. főgymnasium 34 tanulóval.
7. Budapesti ev. ref. főgymnasium 45 tanulóval.
8. Érsekújvári katolikus főgymnasium 42 tanulóval.
9. Halasi ev. ref. főgymnasium 40 tanulóval.
10. Kunfélegyházi áll. tanító képző 24 tanulóval.
11. Szegedi kegyesrendi főgymnasium 42 tanulóval.
12. Szegedi állami főreáliskola 29 tanulóval.
13. Szegedi kir. kath. tanító képezde 32 tanulóval.
14. Ujvidéki kir. katolikus főgymnasium 34 tanulóval.
15. Zombori állami főgymn. 39 tanulóval.
16. Pozsonyi főgymnasium 28 tanulóval.

összesen : 598 tanuló.

A tanulók kíséretében jó 52 tanár.

Szombaton délután érkeznek : a bajai tanítóképző, a budapestiek, az érsekújváriak, a félegyháziak, $\frac{3}{4}$ ór. kor az ujvidékiek és pozsonyiak.

Szombaton este érkeznek : a halasiak.

Vasárnap reggel érkeznek : a bajai főgymnasium, az összes szegediek és zomboriak.

A tanulók legnagyobb része hétfőn reggel utazik el.

Vasárnap, e hó 29-nek programja a következőképen van megállapítva :

1. Reggel 6 órakor fölkelés. $\frac{1}{2}$ 7 órától 7 óráig reggelizés a kijelölt szállókban. A megelőző vacsora s a vasárnapi reggeli együttes ára 44 kr. $\frac{1}{8}$ órakor gyülekezés a szt.-István-téren a főgymnasiumi épület előtt.

2. $\frac{1}{8}$ órakor a versenyző ifjak istentiszteletet hallgatnak a szt. Rókus-kápolna előtti téren, az oda menés a megállapított oszlopok sorrendjében történik s a kápolna bejáratával szemben balról a hat első oszlop, közepén a következő hat oszlop és jobbról a többi oszlopok helyezkednek el.

3. Az istentisztelet után a Deák-utcán, szt. István téren és a Kossuth utcán keresztül felvonulás a vasuti indóházhoz, $\frac{1}{2}$ 9 órakor indulás különvonaton Palics-fürdőbe, a verseny színhelyére, itt a vonatból való kiszállás után felállás oszlopokba s a Szegedről 9 óra 11 perczkor a versenyre érkező intézeti növendékek bevárása után felvonulás a versenyterre, hol $\frac{1}{2}$ 10 órakor a versenyző ifjak összpóbjája lesz. Ezután megtartatik az útszás versenye, ennek befejezése után rendes menetben elvonulás a Palics-fürdő főépülete előtti térre, ezután ez ebéd idejéig — $\frac{1}{2}$ 1 óráig — a tanulók kísérő tanárok és kalauzok vezetése alatt megtekintik a fürdő különböző részeit. Fél 1 órakor ebéd. Az egyes intézetek növendékei a számukra kijelölt asztaloknál tanárukkal együtt étkeznek, $\frac{3}{4}$ 2 órakor felvonulás a versenyhez, melynek a program szerint való befejezése a győztes intézetek és növendékek neveinek kihirdetése, Szabadka város közönsége, a Szabadkai Sport Egylet és a szabadkai hölgyek tiszteletdíjának kiosztása után rendes menetben vonulás a palicsi vasuti indóházhoz s külön vonaton visszautasítás Szabadkára.

A néző közönség kényelmére a versenytér

helyén tribünt építenek, a hol körülbelül 1000 személy számára lesz hely. A felcsigázott érdeklődést tekintve, alig hihető, hogy ennyi hely elegendő lesz a nézők befogadására. A helyárák a következőképen vannak megállapítva. I. sor 1 frt, II. sor feentartva az intézetek tanárai és versenybizottságok számára, III. és többi sorok ára 50 krajczár.

A verseny előkészítő bizottságok mindenben a legnagyobb buzgalommal járnak el s hiszszük, hogy fáradozásukat a legszebb siker fogja jutalmazni.

Különfélék.

— **Jászayék érkezése.** A ma érkezett távirat szerint a nagy tragika és művész társai vasárnap f. hó 29-én érkeznek városunkba.

— **Anyakönyvvezetői kinevezések.** A belügyminiszter a vajszkai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Hiel Lipótot, az ó-moroviczai kerületbe pedig anyakönyvvezető helyettesé Füredy Lajost nevezte ki.

— **Közgyűlés.** Szabadka szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1898. évi május hó 26-án d. e. 9 órakor a „Pest város“-hoz czimzett szálloda nagytermében tartja rendes havi közgyűlését. A tárgysorozat a következő : 1. Polgármester jelentése a közigazgatás havi állapotáról. 2. Törvényezikkek meghirdetése. 3. Belügyminiszteri jóváhagyó leirat, dr. Biró Károlytól elfoglalt terület megváltása tárgyában. 4. Honvédelmi miniszteri leirat a honvéd hadapród iskolánál egy városi alapítványi hely betöltésére. 5. A Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium magas leirata a szent Rókus templom építésénél felmerült több költségére vonatkozólag. 6. A Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium magas leirata a Mária Valéria kózkorház építésénél felmerült több költségére vonatkozólag. 7. A Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium magas leirata a Mária Valéria kózkorház berendezése körül felmerült több költség tárgyában. 8. A Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium magas leirata az új főgymnasium berendezési költségei jóváhagyása tárgyában. 9. A Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium magas leirata az 1896. évi zárszámadások jóváhagyása tárgyában. 10. A Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium magas jóváhagyó leirata az 1.100.000 hosszú lejáratu nagy kölcsön tárgyában. 11. A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszterium magas leirata a 80000 frtos tartalék alapra vonatkozólag. 12. Földművelési ministeri körrendelet a mezőgazdasági szeszfőzedéknek adott állami kedvezmények meghosszabítása tárgyában. 13. Földművelési ministeri körrendelet a „Sipőcz“ féle egérintő pilulák alkalmazása tárgyában. 14. Földművelési ministeri leirat a peronospora szab. rendelet jóváhagyása tárgyában. 15. Tanács javaslata Buljovics János által elfoglalt terület megváltására (m²-ként 5 kor első szavazás.) 16. Tanács javaslata Lengyel Armintól elfoglalt terület megváltására (m²-ként 4 kor. másod szavazás) 17. Tanács javaslata Czopf Henrikől elfoglalt terület megváltására (m²-ként 3 kor. harmadszori szavazás.) 18. Tanács javaslata Terzin József által elfoglalt terület megváltására (m²-ként 3 kor. harmadszori szavazás.) 19. Tanács javaslata Peics Gausan János által elfoglalt terület megváltására (m²-ként 2 kor. harmadszori szavazás.) 20. Tanács javaslata Orecsits Balázstól elfoglalt terület megváltására (m²-ként 2 kor. harmadszori szavazás.) 21. Tanács javaslata

Denegri Ferenc által elfoglalt terület megváltására (m²-ként 2 kor. harmadszori szavazás) 22. Házi pénztár ellenőri állásnak betöltése. 23. Adóiszti állás betöltése. 23. Segéd adóiszti állás betöltése. 25. Iktatói állás betöltése. 26. Járlat hivatal vezetői állás betöltése. 27. Rendőrbiztosi állás betöltése. 28. Két I-ső oszt. irnoki állások betöltése. 29. Az üresedésbe jövő állás betöltése. 30. Zolyom vármegye alispáni hivatal megkeresése a katonai oldalfegyver használása tárgyában felirat pártolása iránt. 31. Császka György kalocsai és bácsi érsek átirata a tanyai templomok építése tárgyában. 32. Mamuzsich Lázár polgármester kérvénye három havi szabadság megadása iránt. 33. Tomasich Ferenc városi irnok kérvénye három havi szabadság megadása iránt. 34. Tanács javaslata a palicszenészek évi díjának tárgyában.

— **Hirtelen halál.** A szabadkai kir. törv. egyik derék becsületes és pontos fogházórt tegnapelőtt szolgálat közben érte utol a halál. Még reggel 9 óraker ledült egy kissé pihenni. 11 óraker került rá az őrváltás sora, s mikor bementek hozzá, hogy kiszoltsák, az ágyon már csak hűlt tetemét találták. Álom közben szélütés érte.

— **Betörési kísérlet a zombori zsinagógába.** Zomborból írja levelezőnk, hogy ott tegnap éjjel az ottani izr. templomba betörési kísérletet követtek el. A tettesek az udvarból egy kis mellékajtón akartak behatolni és azt a zár körül teljesen kifaragták, úgy hogy azt csak kis feszítéssel behelétett volna törni. Bizonyára ezen válságos perczen zajt hallhattak és elmenekülhettek. A rendőrség a nyomozást megindította.

— **500 munka nélküli arató Kishegyesen.** A mint levelezőnk jelenti a napokban írták össze hivatalosan Kis Hegyesen azon munkásokat, kik még rész aratásra nem kaptak szerződést. Az összeírás eredménye az a szomorú tapasztalat, hogy **500 aratónak még nincs munkája.** Már pedig ezek közül vagy **350 családos ember van,** a kik ha még idejében nem kapnak munkát, úgy óriási nyomornak lesz kitéve Kis-Hegyes munkás népe. Felhívjuk az intéző körök figyelmét erre az elszomorító dologra, most még talán nincs késő a szerencsétlen munka nélküliek érdekében intézkedni.

— **Kinél van a gyűrű?** Narancsik János és Augusztinov Lázár alig 12—14 éves fiuk átmentek a szomszédban lakó barátjukhoz játszani. A játszólásra otthon találták, de a lakásból kizárva, mert a szülők hazuról elmentek és a szoba ajtaját becsukták. A jó pajtások valahogyan megtalálták a szoba kulcsát s bementek a lakásba, mikorra visszatértek, a játszótárs nővérének 8 frtos gyűrűje is velük távozott. Hogy melyikével a kettő közül, egyelőre rejtély, mert mindegyik úgy vall, hogy látta a mikor a másik vitte el a gyűrűt.

— **Betörés a bajai zsinagógába.** A mint ottani levelezőnk jelenti a szombatról vasárnapra virradó éjszakán ismeretlen tettesek behatoltak a bajai zsidó templomba. A női karzatra másztak fel egy utcai ablakon át és onnét egy kötél segítségével bemásztak a templom belsejébe. Miután a templom kincseit tartalmazó fülke vasajtáját sikertelenül próbálták felfeszíteni, feltörték két gyűjtő perselyt és azok tartalmát teljesen kiürítették. Az egyik templomszolga állítása szerint szombatn délután egy rendesen öltözött, szerbül beszélő ember több ízben fölmászott az ablakra és

benézett, majd pedig az utcai kerítés vasrácsát vizsgálta, az utóbbi állítást megerősíti a templom portáinak a valloása is. A rendőrség ezen a nyomon kutatja a gaz betörőt.

— **Megőrült gyermekgyilkos.** A napokban adtunk hírt Petrekanics Marcell cselédleányról, ki születés közben megfojtotta gyermekét. Az isszonyu lelki tusa mit azóta kiállott oly korasztoán hatott reá, hogy legnap reggel a kórházban megőrült és dühöngeni kezdett, mire a megfigyelő osztályba helyezték át.

— **A megtoldott napszám.** Varga György és Simkovic István helybeli lakosok künn dolgoztak Szabó Ignác tanyáján és pedig kukoriczát morzsoltak. De mivelhogy kevésnek találták a napszámot, megakarták toldani a gazda tudta nélkül néhány zsák kukoriczával a mit titokban a szalmakazal tövében elrejtettek. Mikor pedig napnyugtával Varga György elősompolygott, hogy az elrejtett kukoriczát távolabb a széna kazal mögött várakozó Simkovic Andrásnak továbbítsa a tanya népe észrevette őket és elcsipve a társakat, átadta a csendőrségnek.

IRODALOM.

A reporter.

Kisteleki Edét, a Vajda János iskola egyik jeles poétája, aki Szegeden szolgálja elismerésemélt munkássággal hat év óta az irodalmat s a sajtót, eddigi sikereit tetézve, új könyvet adott ki, melylyel magára fogja vonni az irodalmi kritika elismerő figyelmét. Az újságíró asztalánál, ahol annyira igénybe van véve, irt egy erős drámai művet Reporter czim alatt és e költői beszélyében a jeles újságíró tudását és élettapasztalatait segítségül vette a költő, amit az újságírói élet rendkívül érdekes és ép oly rendkívül nehéz küzdelmeit festi megkapó drámai és hű színekkel, keretül egy megrázó történetnek, két szegény és egy jó fiúról.

Költészetében határozott masszív klasszicitás van, de ezen az érző szívű poéta lírai melegsége ömlik el és ha Kisteleki költészetét iskolába illosztja a kritika, Vajda János iskolája az, amelynek ő kiváló talentumu hive. Nem a felületes szines rimbuborékok poétája, hanem a gondolat, a költői filozófia és erősebb érzések dalmoka.

A költői szépségeken gazdag műből egy kis rövidke idézetet közlünk ezuttal:

Szerelmi bánat! óh te éden,
Édes gyötrelmek pokla te,
Az ég felé utat mutatgatsz,
És ejtsz a kárhózatba le;
Mihály most válik kedvesétől
Ott kinn a gesztenyék alatt,
Karját a lány karjába öltve,
A bucsuzás itt áll előtte,
Szomoruan, lassan halad.

Elcsapták durván és kegyetlen,
Az ajtó félig nyitva még,
Kihallik onnan még utána:
'Hálátlan, rongyos ivadék!'
A bántó szó még ányjalja.
S bosszu-kisértés jár vele,
De ellenáll és győzve ébred,
S a lány szemébe hosszan mélyed
Szelid, derült tekintete.

Az alkonyi homály a fákra
A földről mind magasabbra száll,
S ott fenn arany-pirosló fényben
Csupán a lombok csucsa áll;
S az éj a sűrűk rejtékével
Korábban átölelkezik,
'Kisértele közelg az éjnek,
Indulj leánykám! elkísérlek, —
Szeretlek a végtelelgetig.'

Csak nézi hosszan, epedően,
A lányka erre nem felel,
Lehajlik és kigyuladt arczát

Fedi a két kezével el;
Maradni nem lehet, — és érzi,
Hogy tőle nem tud válni sem,
Majd széttekint, s térdére rogyva,
Mihály kezét kezébe fogja,
S szorítja hosszan, görcsösen.

A mű csinos füzetben jelent meg Endrény; Imre kiadásában. Ára egy korona.

Közönség köréből.*)

Szabadkai por és sár.

Néhai való jó Széchényi István előttelt valami hatvan esztendővel könyvet irt a pesti por- és sárról; mi is irhatnánk könyvet a szabadkai por- és sárról, de mivel manapság könyvet már nem igen szokás olvasni: csak ezen czikkelyeske keretében elmélkedünk ezen szabadkai specialitásokról. Minden alföldi városban van ugyan por bőven, de olyan mértékben talán egyben sincs, mint Szabadkán. Egy Szibériáról szöllő munkában olvastam valahol, hogy az örököszen hulló apró hősillámok tűsurásként hatnak s pár év alatt megvakítják a boldogtalan száműzöttet, — hát azonképen hat a szemre a szabadkai por is. Aki Szabadkán — csak egy kissé szeles időben is — végig megy a főtereken és utcákon, az a szembe vágó éles homokszemekből álló por miatt vagy vakon támo-lyog tovább, vagy a szemgyulladás veszélyének teszi ki magát. Mert Szabadkának kétféle homokja van: a külső termeli a szöllőt, a belső pusztítja a szemet meg a tüdőt. — A belső homok ilyen tavaszi szeles világban toronymagasságra kavarodik fel s rettenetes még elgondolni is, hogy 70 ezer ember silylódik ebben a poros atmoszférában, akiknek szervezetébe behatol a piszok, meg a por és az ezekkel járó mindenféle bakteriumok özöne.

Ennek az alföldi állapotnak pedig kettős oka van: az egyik a víz hiánya, a másik a kövezet rosszasága. Hogy vízünk nincs, arról elvégre is nem tehetünk, de hogy a kövezetünk rossz: annak magunk vagyunk az okai. Pedig a mi gránit kövezetünk többe, vagy legalább is kerül annyiba, mint a budapesti. A közelmúlt napokban a főtűczákat és tereket részint újból kövezték, részint a kátyus helyeket kijavították. Én megfigyeltem a köveztést, de nem igen láttam, hogy más is megfigyelte, vagy pláne ellenőrizte volna. Azt azonban láttam, hogy az elvégzett munkát felmérték, amiből azt következtetem, hogy a munkálatokat a város ki is fogja fizetni.

Tessék azonban nemcsak fizetni, hanem azt is megnézni, hogy hogy köveznek nálunk! Minthogy a vállalkozót négszógméter szerint fizetik, annak az az érdeke, hogy mentől kevesebb követ rakjon le egy bizonyos térfogatba. A gránit koczka drága, de a jöfőle szabadkai homok ingyen van. Hogy is azután a kőköczkák között 3—4 ujjnyi vastagságú közöket, melyeket homokkal tömnek be. Innét származik száraz időben a por, esőben a sár.

Lehet azonban, hogy a kőköczkákat a város adja s a vállalkozó csak a munkát teljesíti, amely esetben még megrovandóbb a dolga, hogy a tenyérnyi széles hézagokat homokkal tömi be és silyány munkáját befűdi a mindent elborító jótékony homokkal. Hine jlla: Szabadkán szélben a por, esőben a sár! És ezen már nem lehet segíteni, mert a kövezet készzen van és mi élvezzük tovább a nyári homok-fürdőt mindaddig míg el nem jön Szabadkának is a Széchényije.

Törvénykezés.

— **A szabadkai kir. törvényszék** né a hétre kitűzött végtárgyalások. Május 25. Szadojcsics Mihály lopás, Pinter Mihály hamis eskü, Böhm Mór sikksasztás. Hadnagy István lopás. Zódi András hat. elleni erőszak. — Május 27. özv. Fried Mórné bukás. Gyenes Pál súlyos testi sértés. Egri Elek hat. elleni erőszak. Bakonyi András hat. elleni erőszak.

Mire megvénülünk. Hatvankilenc évig gázolta becsületben Olgari Antalné született Tóth Ilona az „élet rögs útját”, a 70-ikben azonban megbodlott egy göröngyben a mit a saját meghibbant philosophiájával gurított maga elé. — „Lopd ki a szemit is, hiszen a zsidótól lopni nem vétek!” ezekkel a szavakkal biztatta az öreg asszony Domokos Verka 15 éves cseléd leányt, a ki Klein Bernát szatócsnál szolgált. A fiatal leány megfogadta a bűnös szót és lopott, ami csak keze ügyébe akadt. Tóth Ilona pedig kitesztett két deszkát a kerítésből, a mely portáját a Klein Bernától elválasztotta; a résnél megjelent mindennap és reszkető öreg kezével fogta a zsákol mibe cinkosa Domokos V. hűségesen beleöntötte a prédát. Így ment ez jó ideig, míg egyszerre rajta csípték őket. A cinkosok a törvény elé kerültek. A fiatal leány mindent bevallott, az öreg asszony ellenben konokul bevallotta letagadni a bűnösséget, azonfelül simulálta a süketséget. A bírói kérdést hangos szóval 3—4 szer kellett előtte megismételni, míg feleletet adott, ellenben ha Domokos Verka meglehetősen halkán valamit terhelőt mondott rá, azonnal közbe vágott, hogy „nem igaz kéröm, hazudik kéröm, nem vót még az én én ivadékomba tolvaj.” A sok furfang azonban nem használt neki semmit, mert bűnösnek találtott több elkezelt tyukok és 178 frt áru portékának lopásában és jogtalan elajátításában, ugyszintén Domokos Verka is. A panaszos Domokos Verka ellen visszavonta panaszát, ennek folytán ez csakis a jogtalan elajátí-

tás miatt lett megbüntetve 5 napi elzárásra és 10 forint pénzbüntetésre, míg Tóth Ilona 7 havi börtönrre és 10 frt pénzbüntetés 3 évi hivatalvesztés és politikai jogainak elvesztésére ítéltetett. Az ítélet jogerős.

— **A pörös atyafiak.** Régi perpatvarban állottak egymással Dávid Antal és fia István az atyafiukkal Dávid Jánossal azon darab föld miatt, a melyik örökségképen Dávid Antalra nézett ugyan, de Dávid János javára lett zár alá véve. Mikor pedig Dávid János kukoricázótóris idején több rendőrökkel kiment, hogy megmagyarazza atyafiainak, miképen mi is lenne az a bírói zár, mit Antal és István a Dávid familiából való atya és fia jogtalan kukorica zótóris által megtörtének, azok fejszével és kapával a rendőrökre támadtak, és csak nehéz küzdelem után sikerült a rendőröknek a hősült magyarokat lefegyverezni és guzsbakótni. Ezen tettük pedig hatóság elleni erőszak lévén, nevezett bűnök miatt, tekintetbe véve a számos enyhítő körülményt a szabadkai törvényszék 5—5 napi fogházra ítélte Dávid Antalt és fiát.

NYILTTÉR*)

T. Geiger A. Mór úrnak Helyben.

Őn nagyhangon eldicsekszik soha meg nem szerzett érdemeivel. Őn széles körű népszerűtlenségét nem akarja a saját érdemtelensége rovására betudni. Hát tett ön valaha valamit a szent egyet javának előmozdítására?

Erre feleljen. És ne a boldogult emlékeztető édesatyja érdemeivel huzakodjék elő. Mi az embereket csakis a saját, nem pedig az őseik érdemeiért becsüljük.

Több választó.

* E rovat allatiakért nem felelős a Szerk.

5081/1898. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Blum Lajos és neje Raab Johanna végrehajthatónak, Végh András bajmoki lakos végrehajtást szenvedő elleni 587 frt 30 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíróóság) területén lévő Bajmok határában fekvő a bajmoki 700 sz. bétéiben A + 1813 hrsz. a. foglalt 859 sz. ház és 141 □ öd területű udvarból Végh Andrást illető 10/15-öd részére az árverést 373 frt 33 krban ezennel megállapított kikiáltási árban rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1898. évi július hó 13-ik napján délelőtti 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alol is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 37 frt 34 kr t készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz 42. §-ában jelzett árfolyammat számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt m. kir. igazságügyimin. rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán a kir. tszék telekkönyvi hatóság 1898. évi ápril hó 30-ik napján.

Dr. Eperjesy Béla,
kir. tszéki bíró.

Eladó nyaraló Palicson.

Palics fürdőnek egyik legkiválóbb nyaralója, amely nemcsak urilaknak alkalmas, de nagy területe és kiváló szép parkjai és kellemes fekvése folytán alkalmas arra, hogy a felépített 4 villa melle még legalább 8 nagyobb villa építessek

olcsó áron eladó.

A kedvező feltételek a szerkesztőségben »Villa« czim alatti ajánlatban betekinhetők.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 21. sz.

Az ADRIANCE, PLATT és Co.

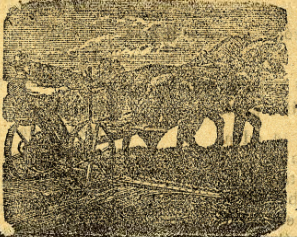
new-yorki gyár világhírű

„ADRIANCE”

kéveköts-, maroktraktó arató-

és fűkaszálo-gépeinek

magyarországi kizárólagos képviselője.

A V. VERMOREL-féle

vilfranchet gyár világhírű

„ÉCLAIR”

peronospo-a-fecs-

rendőinek

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legjuttányosabb beszerzési forrása.

33667

A szövetséget alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ERTESETŐ”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Diszművek

Regények

Szépirod. művek

Ifjúsági iratok

olcsó és nagy bevásárlás folytán

árusittatik el

VIG ZSIG. SÁNDOR

könyv, írószer és papirkereskedésében Szabadkán

főter, Millinovits-féle ház.

SZIVATTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kész-, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büszmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcaiz öntöző-kocsikat, sárkaparókat készít és ajánl a

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

126 40—7

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetés ingyen és bérmentve.